

سخن روز

تضعیف مباحثی‌های اجتماعی



سید خادمی

راهبر روابط عمومی سازمان بهزیستی

چرا برخی سیاست‌های عمومی، حتی زمانی که با نیت بهبود شرایط طراحی می‌شوند، در اجرا با سوءتفاهم، مقاومت یا هزینه‌های پیش‌بینی نشده مواجه می‌شوند؟ مسئله همیشه به محتوای سیاست‌ها برنمی‌گردد؛ گاهی به کیفیت ارتباط میان ساختار تصمیم‌گیری و جامعه مربوط است. در این میان، نقش لایه‌های میانی و نهادهای واسط در تنظیم این رابطه، نقشی تعیین‌کننده است. در هر نظام حکمرانی، میان دولت و جامعه صرفاً یک رابطه مستقیم و بی‌واسطه وجود ندارد. شبکه‌ای از تشکلهای حرفه‌ای و مدنی، انجمن‌های تخصصی، نهادهای حرفه‌ای، شوراهای محلی و سایر نهادهای میانی، وظیفه انتقال مطالبات، تبیین سیاست‌ها و ایجاد گفت‌وگوی مستمر را بر عهده دارند. این شبکه‌های واسطه نه رقیب دولتند و نه جایگزین آن؛ بلکه مکمل ساختار رسمی تصمیم‌گیری محسوب می‌شوند و کارکردی تنظیم‌کننده دارند. کارکرد اصلی این لایه‌های میانی را می‌توان در سه محور خلاصه کرد: نخست، انتقال بازخوردهای اجتماعی به تصمیم‌گیران پیش از آنکه مسئله به بحران تبدیل شود؛ دوم، افزایش قابلیت فهم و پذیرش سیاست‌ها در جامعه از طریق تبیین واقع‌انگیز، و سوم، کاهش هزینه‌های اجرایی از رهگذر مشارکت سازمان یافته. هرچه این نهادهای میانی فعال‌تر و منسجم‌تر باشند، فرایند سیاست‌گذاری عقلانی‌تر و کم‌هزینه‌تر خواهد بود. در مقابل، هرگاه این نهادهای واسطه تضعیف شوند یا ظرفیت اطلاعاتی‌شان بایسد، فاصله میان تصمیم‌گیران و افکار عمومی افزایش پیدا می‌کند. در چنین شرایطی، سیاست‌ها ممکن است بدون دریافت بازخورد کافی طراحی شوند و در مرحله اجرا با چالش‌های پیش‌بینی نشده مواجه شوند. در بسیاری از کشورها، این وضعیت نه الزاماً ناشی از اراده سیاسی، بلکه حاصل پیچیدگی‌های ساختارهای حکمرانی و افزایش سرعت تحولات اجتماعی بوده است؛ امری که نیاز به تقویت سازوکارهای ارتباطی را در چندان می‌کند. نمونه‌ای عینی از کارکرد مثبت شبکه‌های واسطه را می‌توان در تجربه برخی اصلاحات اقتصادی مشاهده کرد. در کشورهایی که پیش از اجرای سیاست‌های تعدیل یا اصلاحات ساختاری، گفت‌وگو با اتحادیه‌های کارگری، انجمن‌های حرفه‌ای و نهادهای تخصصی صورت گرفته، فرایند اجرا با تنش کمتری همراه بوده است. پس از جنگ جهانی دوم، بسیاری از کشورهای اروپایی با تکیه بر گفت‌وگوی سه‌جانبه میان دولت، کارفرمایان و اتحادیه‌های کارگری توانستند بازسازی اقتصادی را در فضایی مبتنی بر توافق پیش ببرند. این تجربه نشان داد که وجود کانال‌های رسمی و پایدار گفت‌وگو، هزینه اصلاحات را به‌طور معناداری کاهش می‌دهد. در سطح داخلی نیز هرجاتشکلهای حرفه‌ای و مدنی امکان مشارکت مؤثر در فرایندهای تصمیم‌سازی داشته‌اند، اجرای سیاست‌ها با همراهی بیشتری روبه‌رو شده است. برای مثال، در برخی حوزه‌های تخصصی مانند نظام پزشکی، مهندسی یا آموزش، زمانی که انجمن‌های حرفه‌ای در تدوین آیین‌نامه‌ها یا اصلاح مقررات مشارکت داده شده‌اند، میزان انطباق و پذیرش مقررات افزایش یافته و نیاز به مداخلات بعدی کاهش پیدا کرده است. این تجربه‌ها نشان می‌دهد که مشارکت سازمان یافته، یک امتیاز اضافی نیست؛ بخشی از عقلانیت اجرایی است. در سطح عملی، تقویت این شبکه‌های واسط می‌تواند از مسیرهایی تدبیری که کم‌هزینه دنبال شود: تسهیل فعالیت انجمن‌های تخصصی، تقویت سازوکارهای گفت‌وگوی صفتی، شفاف‌تر کردن فرایندهای مشارکت محلی و ایجاد بسترهای رسمی برای دریافت بازخورد پیش از تصویب سیاست‌ها کلان. چنین اقداماتی نه تغییرات پرزنش ایجاد می‌کند و نه ساختار رسمی را تضعیف می‌سازد؛ بلکه ظرفیت‌های موجود افعال‌تر و کارآمدتر می‌کند. در نهایت، کیفیت حکمرانی صرفاً به کیفیت قوانین یا اراده مدیران وابسته نیست؛ به کیفیت ارتباطات نهادی نیز وابسته است. هر اندازه لایه‌های میانی فعال‌تر، پاسخگوتر و منسجم‌تر باشند، فرایند تصمیم‌گیری شفاف‌تر، اجرای سیاست‌ها کم‌هزینه‌تر و امکان اصلاح‌اندیشی بیشتر خواهد بود. تقویت این نهادهای میانی نه یک انتخاب تزئینی، بلکه سرمایه‌گذاری مستقیم بر پایدار و کارآمدی حکمرانی است؛ مسیری واقعی و گراپانه که می‌تواند بدون تنش‌های غیرضروری، ظرفیت‌های ملی را در جهت بهبود مرحله‌ای و مستمر فعال کند.

خبر

محمد نعییمی پور:

ایران متعلق به ۹۰ میلیون ایرانی است

آرمان ملی: یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب با اشاره به وظایف حاکمیت در قبال مردم اظهار داشت: جامعه ایران طی چند سال گذشته دچار تنش‌های ذهنی عمیق و مختلفی شده که نتیجه‌اش این بود که بخش قابل توجهی از مردم به خصوص جوانان نسبت به آینده شغلی و کیفیت زندگی شان نگران شده و افاق پیش روی شان را تیره و تاری می‌بینند اما بخشی از همین مردم در راهپیمایی ۲۲ بهمن حضور یافتند. محمد نعییمی پور گفت: این اقدام مردم نشان می‌دهد همچنان نسبت به آرمان‌های انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی وفادار هستند. این اتفاق موضوع کوچک و کم‌اهمیتی نیست که مورد توجه حاکمان نباشد. حکومت باید تمام تلاشش را انجام دهد تا انگاره‌ها و تصورات نگران‌کننده در دل مردم به اطمینان خاطر تبدیل شود. وی با بیان اینکه ناآرامی و تنش‌های ذهنی مردم و جامعه وجوه مختلفی دارد که حاکمیت باید برای هر یک از آنها تدبیر صحیح و متناسبی داشته باشد، گفت: نخستین اقدامی که قوای مختلف حاکمیت باید به آن توجه کنند برنامه‌های حکمرانی است که باید دربرگیرنده همه مردم و گرایش‌های فکری و سیاسی باشد. متأسفانه در برخی موارد این‌گونه به نظر می‌رسد که مخاطب اصلی دستگاه‌ها و متولیان امور، بیشتر کسانی هستند که با حکومت هم‌فکر و همراه هستند. البته این رویکرد، رویکرد درستی نیست و باید حتماً اصلاح شود چرا که ایران و حکومتش متعلق به ۹۰ میلیون ایرانی است، نه صرفاً هواداران خودش.

گزارش «آرمان ملی» از حال و هوای اقتصادی در مذاکرات ژنو

آمادگی تهران برای سرمایه‌گذاری آمریکادر صورت توافق



آرمان ملی: از سال ۲۰۱۵ به این سو که طرح اقدام مشترک بین ایران و آمریکا معروف به برجام به تصویب رسید و اروپایی‌ها اقدام به سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف از جمله بخش انرژی ایران کردند، برخی از کارشناسان سیاسی و اقتصادی اعلام کردند که ایراد این توافق فنی و نداشتن ضمانت اجراست، بلکه عدم نفع اقتصادی برای همه طرف‌های درگیر به خصوص آمریکایی‌ها در توافق است. این دسته از منتقدان معتقد بودند؛ بالاخره شرکت‌های آمریکایی چون نتوانسته‌اند به بازار انرژی ایران ورود کنند و نفعی مانند اروپایی‌ها از برجام داشته باشند، فضایی را در ایالات‌متحده ایجاد خواهند کرد که اصل توافق هسته‌ای به حاشیه رفته و برجام کان لم یکن و دور ریخته تلقی شود. مدتی بعد که انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا برگزار شد؛ دونالد ترامپ در آن انتخابات پیروز شد، او بارها خواستار مذاکره با ایران شد و صراحتاً از عدم نفع برجام برای آمریکا سخن به میان آورد. در نهایت هم او رسماً از توافق هسته‌ای با تهران خارج شد و این خروج سرآغازی شد برای ایجاد وضعیت کنونی بین ایران و ایالات متحده آمریکا که در شرایط نه جنگ و نه صلح قرار گرفته‌اند و هر لحظه ممکن است بر اثر برخورد نظامی و دوطرف با یکدیگر منطقه غرب آسیا وارد درگیری و تنش و حتی جنگی منطقه‌ای شود.

این بار اقتصادی!

در آن سال‌ها و به هر علت ایران تمایل خود را به مذاکرات مجدد با آمریکا نشان نداد اما بالاخره استدلال کارشناسان از منظر منطق اقتصادی به استدلال سیاسیون برتری یافت و ایران رسماً حتی قبل از دور اول مذاکرات در ماه‌های اخیر اعلام کرد که چنانچه توافق صورت بگیرد و سرمایه‌گذاران بعد از آن تمایل به حضور در بازار ایران داشته باشند، شرکت‌های آمریکایی نیز می‌توانند در کنار شرکت‌های دیگر کشورها در بخش نفت و گاز ایران سرمایه‌گذاری

«آرمان ملی» تحولات بین‌المللی را تحلیل می‌کند

چالش سازمان ملل برای تل آویو



هفته گذشته به دلیل همین محدودیت‌ها نتوانستند در اجلاس مونپخ که برای آنها در جهت برنامه‌های ضدایرانی اهمیت زیادی داشت، شرکت کنند. در تازه‌ترین درگیری‌ها در داخل اراضی اشغالی، اسرائیل تلاش دارد تا بتواند کرانه باختری که همچنان در اختیار فلسطینی‌ها و گروه‌های مقاومت قرار دارد را از آن خود کند ولی واکنش‌های جهانی همانطوری که اشاره کردیم هر روز علیه اسرائیل و سیاست‌های منطقه‌ای‌اش تندتر می‌شود. در آخرین این واکنش‌ها به اسرائیلی، آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد، تصمیم اسرائیل برای طبقه‌بندی مناطقی از کرانه باختری اشغالی به عنوان «املاک دولتی» را محکوم کرد. در مورد آنچه پیرامون اراضی اشغالی در جریان است؛ بیشتر می‌خوانید.

تقابل ملل متحد

همانطوری که اشاره کردیم با فشار شهروندان در جوامع غربی مسئولان‌شان هم به حمایت‌ها از اسرائیلی‌ها شده‌اند. در این مورد استافان دو جاریک، سخنگوی سازمان ملل با اشاره به مواضع جدید در این نهاد بین‌المللی در قبال اسرائیل به خبرنگاران گفت: «دبیرکل سازمان ملل تصمیم ۱۵ فوریه دولت اسرائیل برای از سرگیری روند ثبت زمین در منطقه کرانه باختری اشغالی، پس از تصمیم کابینه در ماه

به فارس اظهار کرد: «در مذاکرات جاری میان ایران و آمریکا، منافع مشترک در حوزه‌های نفت و گاز، سرمایه‌گذاری معدنی و حتی خرید هواپیمادر چارچوب مذاکرات گنجانده شده است. برای پایداری توافق، ضروری است آمریکا نیز در برخورد با بازده اقتصادی بالا و سریع منتفع شود». این منبع آورده است که برخی کشورهای منطقه در حال رایزنی برای قرارداد تجاری بین طرفین هستند.

مذاکره و تفاهم

به نظر می‌رسد تنها وجهی که می‌تواند هم طرف ایرانی و هم طرف آمریکایی را با توجه به وجود کوه مشکلات پای میز مذاکره بنشانند و به همان میزان هر دو را از درگیری در سناریوهای نظامی برحذر دارد، تفاهم اقتصادی طرفین بر محور نفت و انرژی است. ایران اکنون به سرمایه‌گذاری در بخش نفتی خود نیاز دارد و اگر آمریکایی‌ها و ایرانی‌ها در ارتباط با نفت و انرژی با یکدیگر تفاهم کنند در این صورت ممکن است مسأله بعدی راحت‌تر باشد. در تهران و حتی در بین کشورهای منطقه طرح‌هایی برای غنی‌سازی مشترک وجود دارد که در قالب کنسرسیوم مطرح شده است. باید دید نتیجه مذاکرات در این دور باطعم اقتصادی چه خواهد شد.

اختصاص اعتبارات ویژه برای احیای دریاچه ارومیه



نماینده مردم ارومیه در مجلس با اشاره به بررسی بودجه‌های استانی و ملی اظهار داشت: در حالی که برای موضوعات مختلف ردیف‌های اعتباری در نظر گرفته شده، در اسناد بودجه‌ای هیچ ردیف مؤثر و مشخصی برای احیای دریاچه ارومیه دیده‌نمی‌شود. حجت‌الاسلام سید سلمان ذاکر با تأکید بر جایگاه زیست محیطی این دریاچه افزود: دریاچه ارومیه قلب محیط زیست ایران و بخش مهمی از هویت مردم آذربایجان به شمار می‌رود. خشک شدن این دریاچه می‌تواند سلامت مردم منطقه را به‌طور جدی تهدید کند و موجب افزایش بیماری‌های تنفسی و پوستی شود. در ادامه، محمد باقر قالیباف، رئیس مجلس در پاسخ به این اظهار گفت: برای موضوع دریاچه ارومیه ستاد ویژه‌ای تشکیل شده و اعتبارات خاصی نیز از محل حوادث غیرمترقبه به این امر اختصاص یافته‌است، هرچند ممکن است این منابع متناسب با حجم نیازها نباشد.

هیچ اعتمادی نباید به آمریکاداشته باشیم



معاون سیاسی وزیر امور خارجه با بیان اینکه ما می‌توانیم خصومت موجود در روابط دو کشور را در چارچوب اصول خود مدیریت کنیم، بیان کرد: مادر قضیه برجام تلاش کردیم که این روند را پیش ببریم. مجید تخت‌روانچی گفت: شرایط الحمدا... خوب است. باید هوشیار باشیم و دقت در کارهایمان کنیم. ما نباید از یک سوراخ دوبار گزیده شویم و حواسمان باشد توانایی دفاعی خودمان را به حذاعلا برسانیم. اگر طرف مقابل احساس کند که شرایط طوری است که می‌تواند تحمیل کند، این را باید از نظرش پیشمان کنیم. اگر توهم دارد که فشار می‌تواند باعث شود که ایران تغییر موضع دهد، این توهم را باید در عمل ثابت کنیم که توهمی بیش نیست. وی عنوان کرد: نگاه شخصی من این است که ماهیچ اعتماد و توجه بیش از حدی نباید به کسی داشته باشیم.

نیازمند اصلاحات در درون هستیم



یک نماینده سابق مجلس اظهار کرد: حضور چشمگیر مردم در راهپیمایی ۲۲ بهمن آسمان وظیفه حاکمیت جمهوری اسلامی را به شدت مضاعف کرده است به طوری که مهم‌ترین وظیفه امروز حاکمیت به‌ویژه دولت و مجلس باید توجه جدی و تأثیرگذار بر بهبود معیشت مردم باشد. جلال رشیدی کوچی در نقد برخی تصمیمات دولت چهاردهم در زمینه تشدید جانش‌های معیشتی خانواده‌ها، گفت: اقدام رئیس‌جمهور در حذف ارز ترجیحی، اقدام قابل ستایشی است اما دولت باید به جای پرداخت یک میلیون تومان مبالغ بیشتری را به مردم اختصاص دهد تا کاهش توان اقتصادی آنان با جلب رضایتمندی‌شان حاصل شود. وی افزود: معتقدم هیچ کمکی از خارج از کشور به ما نخواهد شد و کسانی که تصور می‌کنند آمریکایی‌ها برای ما صلح به ارمان می‌آورند، در اشتباه هستند. باور دارم باید از داخل کشور اصلاحاتی انجام دهیم.

کوتاه

رزمایش کنترل هوشمند تنگه هرمز

رزمایش کنترل هوشمند تنگه هرمز به منظور تأمین امنیت و تردد کشتیرانی ایمن با حضور یگان‌های رزمی و واکنش سریع دریایی سپاه برگزار شد. در این رزمایش انواع سامانه و تسلیحات پدافندی و آفندی بکارگیری شد که به اذعان کارشناسان نظامی حاضر در میدان رزمایش با بالاترین دقت اهداف تعیین شده را منهدم کردند. در این رزمایش یگان‌های شناورهای فوق سریع موشک‌انداز نیروی دریایی به رزم موشکی پرداختند. موشک‌ها از عمق کشور، سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس اهداف خود را در تنگه هرمز مورد اصابت قرار دادند. یکی از ویژگی‌های جدید این رزمایش استفاده از جدیدترین تاکتیک و تسلیحات وارد سازمان شده در نیروی دریایی سپاه است.

به دنبال آغاز درگیری نظامی نیستیم

امیر سرتیپ محمد اکرمی نیا، سخنگوی ارتش در حاشیه مسابقات قران کریم ویژه خانواده‌ها درباره آخرین وضعیت توانمندی‌های نیروهای ارتش برای مواجهه احتمالی با دشمن اظهار کرد که همان‌طور که مکرراً توسط فرماندهان و مسئولان نیروهای مسلح اعلام شده، ارتش در سطح بسیار خوبی از آمادگی قرار دارد و این آمادگی استمرار دارد. وی با بیان اینکه نیروهای مسلح، به‌ویژه ارتش، با اقتدار آماده دفاع از کشور هستند، تأکید کرد: توان رزمی و آمادگی عملیاتی ارتش روبه‌روز در حال افزایش است. اکرمی نیا همچنین یادآور شد که ارتش ایران جنگ طلب نیست و هیچ‌گاه به دنبال آغاز درگیری نظامی نیست، اما در صورت لزوم و برای حفاظت از منافع ملی کشور و مردم ایران با قدرت از آن‌ها دفاع خواهد کرد.

مذاکرات، اتمام حجت با افکار عمومی است

علاءالدین بروجردی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: با توجه به اینکه دونالد ترامپ در بیان اینکه ما می‌توانیم خصومت موجود در روابط دو کشور را در چارچوب اصول خود مدیریت کنیم، بیان کرد: مادر قضیه برجام تلاش کردیم که این روند را پیش ببریم. مجید تخت‌روانچی گفت: شرایط الحمدا... خوب است. باید هوشیار باشیم و دقت در کارهایمان کنیم. ما نباید از یک سوراخ دوبار گزیده شویم و حواسمان باشد توانایی دفاعی خودمان را به حذاعلا برسانیم. اگر طرف مقابل احساس کند که شرایط طوری است که می‌تواند تحمیل کند، این را باید از نظرش پیشمان کنیم. اگر توهم دارد که فشار می‌تواند باعث شود که ایران تغییر موضع دهد، این توهم را باید در عمل ثابت کنیم که توهمی بیش نیست. وی عنوان کرد: نگاه شخصی من این است که ماهیچ اعتماد و توجه بیش از حدی نباید به کسی داشته باشیم.

مجوز برای بکارگیری معلمان بازنشسته

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در مصوبه‌ای به آموزش و پرورش مجوز بکارگیری معلمان بازنشسته، حق التدریس، پیش‌دستانی و طرح امین تا ۱۰ هزار نفر را در سال آینده دادند. نمایندگان مجلس در جلسه علنی صبح دیروز و در ادامه بررسی جزئیات لایحه بودجه ۱۴۰۵ در بخش هزینه‌ای، با الحاق یک بند به کل لایحه بودجه موافقت کردند. طبق این مصوبه، اجازه بکارگیری معلمان بازنشسته (۲۴ ساعت) در هفته، معلمان با سابقه حق التدریسی، مربیان پیش‌دستانی ضمیمه دولتی، آموزشیاران نهضت سوادآموزی و مربیان طرح امین به صورت حق تدریسی در سقف اعتبارات وزارت آموزش و پرورش تا ۱۰ هزار نفر داده شد.

تشویق برای فرزندآوری

با تصویب نمایندگان مجلس افزایش یارانه فرزندان خانواده‌های دهک‌های اول تا چهارم دارای حداقل ۳ فرزند تحت تکفل که هیچ کدام از والدین در دستگاه‌ها شاغل نباشند سه برابر یارانه مصوب خواهد بود. نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی نوبت روز گذشته مجلس و بررسی الزامات مصارف لایحه بودجه ۱۴۰۵ با پیشنهاد الحاقی امیر حسین بانکی‌پور به این بخش از لایحه موافقت کردند. براساس این پیشنهاد الحاقی، افزایش یارانه فرزندان خانواده‌های دهک‌های اول تا چهارم دارای حداقل ۳ فرزند تحت تکفل که هیچ کدام از والدین در دستگاه‌های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ۵ ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران شاغل نباشند سه برابر یارانه مصوب خواهد بود.